

Zespół Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu

Sekcja Instrumentów Smyczkowych i Gitary

WYMAGANIA EDUKACYJNE - SZKOŁA MUZYCZNA II STOPNIA

Wydział: *instrumentalny*

Specjalność: *gitara*

KLASA I:

Umiejętności techniczne do opanowania:

Gamy w obrębie trzech oktaw. Sposoby: tirando i apoyando palcowane na dwa (m i , am), lub trzy (ami) palce prawej ręki w tempie umiarkowanym.

Dwudźwięki: tercje - zgodnie z przyjętym opracowaniem w wolnym tempie - osobno (palcami prawej ręki pi, lub pm) oraz razem (palcami prawej ręki mi).

Zbiory gam według wyboru, lub własnego opracowania pedagoga.

Minimum programowe: (do realizacji w ciągu roku):

- 1 dowolna para gam równoległych ww. sposobami + dwudźwięki wymienione powyżej
- utwór z epoki renesansu lub baroku
- 4 etiudy na zróżnicowane problemy techniczne (arpeggio, legato, gamy, pasaże, tremolo)
- 2 utwory dowolne
- dwie formy cykliczne : (części cyklu sonatowego lub temat z wariacjami, lub co najmniej dwie kontrastujące części suit)
- cały program uczeń ma obowiązek opanować na pamięć

Metody weryfikacji postępów:

Październik: Przesłuchanie techniczne:

- gama, dwudźwięki, etiuda, piosenka zaśpiewana z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy lub forma cykliczna, utwór dowolny

Marzec: Przesłuchanie techniczne:

- gama, dwudźwięki, etiuda, piosenka z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy, jeżeli nie był przygotowywany w I semestrze lub forma cykliczna wg zapisu w minimum programowym, utwór dowolny

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program). Występy z zespołami kameralnymi są również brane pod uwagę.

KLASA II:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

Gamy w obrębie trzech oktav (inne niż w poprzednim roku). Sposoby: tirando i apoyando palcowane na dwa (m i, am), lub trzy (ami) palce prawej ręki w tempie umiarkowanym.

Dwudźwięki: tercje - zgodnie z przyjętym opracowaniem w tempie umiarkowanym - osobno (palcami prawej ręki pi, lub pm) oraz razem (palcami prawej ręki mi).

Zbiory gam według wyboru, lub własnego opracowania pedagoga.

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (do realizacji w ciągu roku):

- 1 dowolna para gam równoległych ww. sposobami + dwudźwięki wymienione powyżej
- utwór z epoki renesansu lub baroku
- 4 etiudy na zróżnicowane problemy techniczne (arpeggio, legato, gamy, pasażę, tremolo)
- 2 utwory dowolne
- dwie formy cykliczne : (części cyklu sonatowego lub tematy z wariacjami, lub co najmniej dwie kontrastujące części suity)
- cały program uczeń ma obowiązek opanować na pamięć

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

Październik: Przesłuchanie techniczne:

- gama, dwudźwięki, etiuda, piosenka z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy lub forma cykliczna, utwór dowolny

Marzec: Przesłuchanie techniczne:

- gama, tercje, etiuda, piosenka z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy, jeżeli nie był przygotowywany w I semestrze lub forma cykliczna, utwór dowolny

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program). Występy z zespołami kameralnymi są również brane pod uwagę.

KLASA III:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

Gamy w obrębie trzech oktav (inne niż w poprzednim roku). Sposoby: tirando i apoyando palcowane na dwa (m i , am), lub trzy (ami) palce prawej ręki w płynnym tempie.

Dwudźwięki: tercje, seksty i oktawy - zgodnie z przyjętym opracowaniem w tempie umiarkowanym - osobno (palcami prawej ręki pi, lub pm) oraz razem (tercje palcami prawej ręki mi, seksty i oktawy palcami pi, lub pm).

Zbiory gam według wyboru, lub własnego opracowania pedagoga.

Zbiory gam według wyboru, lub własnego opracowania pedagoga

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (do realizacji w ciągu roku):

- 1 para gam równoległych ww. sposobami + dwudźwięki wymienione powyżej
- utwór z epoki renesansu lub baroku
- 4 etiudy na zróżnicowane problemy techniczne (arpeggio, legato, gamy, pasaże, tremolo)
- 2 utwory dowolne
- dwie formy cykliczne : (części cyklu sonatowego lub tematy z wariacjami, lub co najmniej dwie kontrastujące części suity)
- w ciągu roku przynajmniej jedna pozycja kompozytora latynoamerykańskiego (bez względu na to, czy będzie to etiuda, sonata czy utwór dowolny).
- cały program uczeń ma obowiązek opanować na pamięć

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

Październik: Przesłuchanie techniczne:

- gama, dwudźwięki, etiuda, piosenka z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy lub forma cykliczna, utwór dowolny

Marzec: Przesłuchanie techniczne:

- gama, dwudźwięki, etiuda, piosenka z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy, jeżeli nie był przygotowywany w I semestrze lub forma cykliczna, utwór dowolny

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program). Występy z zespołami kameralnymi są również brane pod uwagę.

KLASA IV:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

Gamy w obrębie trzech oktav (inne niż w poprzednim roku). Sposoby: tirando i apoyando palcowane na dwa (m i , am), lub trzy (ami) palce prawej ręki w żywym tempie.

Dwudźwięki: tercje, seksty i oktawy - zgodnie z przyjętym opracowaniem w tempie umiarkowanym - osobno (palcami prawej ręki pi, lub pm) oraz razem (tercje palcami prawej ręki mi, seksty i oktawy palcami pi, lub pm)

Zbiory gam według wyboru, lub własnego opracowania pedagoga.

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (do realizacji w ciągu roku):

- 1 para gam równoległych ww. sposobami + dwudźwięki wymienione powyżej
- utwór z epoki renesansu lub baroku
- 4 etiudy na zróżnicowane problemy techniczne (arpeggio, legato, gamy, pasaże, tremolo), w tym jedna etiuda koncertowa o znacznym stopniu trudności
- 2 utwory dowolne
- forma cykliczna (pierwsza część cyklu sonatowego, temat z wariacjami, rondo lub co najmniej dwie kontrastujące części suity)
- w ciągu roku przynajmniej jedna pozycja kompozytora polskiego (bez względu na to, czy będzie to etiuda, sonata czy utwór dowolny).
- w ciągu roku szkolnego obowiązkowo dwa utwory kameralne (co najmniej w duecie)*
- cały program uczeń ma obowiązek opanować na pamięć, z wyjątkiem utworów kameralnych

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

Październik: Przesłuchanie techniczne:

- gama, dwudźwięki, etiuda, piosenka z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy lub forma cykliczna, utwór dowolny, utwór w zespole kameralnym

Marzec: Przesłuchanie techniczne:

- gama, dwudźwięki, etiuda, piosenka z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy, jeżeli nie był przygotowywany w I semestrze lub forma cykliczna, utwór dowolny

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program). Występy z zespołami kameralnymi są również brane pod uwagę.

* W przypadku gry uczeń realizuje zespół kameralny w ramach osobnych zajęć (np. u innego nauczyciela) to jest zwolniony z realizacji utworów kameralnych na egzaminach i przesłuchaniach gitarowych.

KLASA V:

U m i e j ę t n o ś c i t e c h n i c z n e d o o p a n o w a n i a :

Gamy w obrębie trzech oktav (inne niż w poprzednim roku). Sposoby: tirando i apoyando palcowane na dwa (m i , am), lub trzy (ami) palce prawej ręki. Wymagana płynność wykonania w szybkim tempie, swobodnymi, niesłyszalnymi zmianami pozycji.

Dwudźwięki: tercje, seksty i oktawy - zgodnie z przyjętym opracowaniem w tempie szybkim- osobno (palcami prawej ręki pi, lub pm) oraz razem (tercje palcami prawej ręki mi, seksty i oktawy palcami pi, lub pm)

Zbiory gam według wyboru, lub własnego opracowania pedagoga.

M i n i m u m p r o g r a m o w e : (do realizacji w ciągu roku):

- 1 para gam równoległych ww. sposobami + dwudźwięki wymienione powyżej
- utwór z epoki renesansu lub baroku
- 4 etiudy na zróżnicowane problemy techniczne(arpeggio, legato, gamy, pasaże, tremolo) , w tym jedna etiuda koncertowa o znacznym stopniu trudności
- 2 utwory dowolne
- forma cykliczna (pierwsza część cyklu sonatowego, temat z wariacjami, rondo lub dwie kontrastujące części suity)
- w ciągu roku dodatkowo przynajmniej jedna pozycja kompozytora współczesnego. Rozumie się przez to utwór skomponowany w XX, lub XXI wieku, nie będący jednak jedynie stylizacją, lecz odznaczający się nowoczesnymi środkami wyrazu i technikami kompozytorskimi, tonalnością wykraczającą poza system dur-moll
- w ciągu roku szkolnego obowiązkowo dwa utwory kameralne (co najmniej w duecie)*
- cały program uczeń ma obowiązek opanować na pamięć, z wyjątkiem utworów kameralnych

M e t o d y w e r y f i k a c j i p o s t ę p ó w :

Październik: Przesłuchanie techniczne:

- gama, dwudźwięki, etiuda, piosenka z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Grudzień: Przesłuchanie półroczne:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy lub forma cykliczna, utwór dowolny, utwór w zespole kameralnym

Marzec: Przesłuchanie techniczne:

- gama, dwudźwięki, etiuda, piosenka z własnym akompaniamentem, czytanie a vista

Czerwiec: Egzamin promocyjny:

- etiuda, utwór renesansowy lub barokowy, jeżeli nie był przygotowywany w I semestrze lub forma cykliczna, utwór dowolny

Ponadto w ciągu roku: dokumentowane obowiązkowe audycje i koncerty (uczeń ma wpisać w indeksie wszystkie imprezy muzyczne, w których brał czynny udział, tj. datę występu i program). Występy z zespołami kameralnymi są również brane pod uwagę.

* W przypadku gry uczeń realizuje zespół kameralny w ramach osobnych zajęć (np. u innego nauczyciela) to jest zwolniony z realizacji utworów kameralnych na egzaminach i przesłuchaniach gitarowych.

KLASA VI:

Uczniowie klasy szóstej, przygotowujący się do dyplomu szkoły muzycznej II. stopnia podlegają następującym wymogom programowym do realizacji w ciągu roku:

- 2 etiudy koncertowe o znacznym stopniu trudności
- utwór barokowy
- klasyczny cykl sonatowy w całości, względnie koncert na gitarę z towarzyszeniem fortepianu, zespołu kameralnego, lub orkiestry, lub temat z wariacjami o charakterze wirtuozowskim
- utwór dowolny o zróżnicowanym charakterze
- utwór kompozytora współczesnego

Program recitalu dyplomowego obejmuje:

- Dwie etiudy koncertowe
- Utwór barokowy
- Cykl sonatowy, koncert, lub temat z wariacjami w całości
- Utwór dowolny
- Utwór kompozytora współczesnego
- Utwór kompozytora polskiego

Całość programu uczeń zobowiązany jest wykonać z pamięci

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW W SEKCJI INSTRUMENTÓW SMYCZKOWYCH I GITARY:

W trakcie przeprowadzania egzaminów i przesłuchań oceniane są - z uwzględnieniem wymagań edukacyjnych poszczególnych klas - następujące elementy:

- realizacja minimum programowego
- aparat gry, umiejętności techniczne
- precyzja, jakość dźwięku i estetyka brzmienia
- opanowanie pamięciowe utworów
- dokładność w realizowaniu tekstu nutowego i elementów dzieła muzycznego (dynamika, artykulacja, właściwe tempo i agogika)
- stylowość wykonania
- ogólne walory artystyczne, swoboda wykonawcza, bezstresowość, pewność, indywidualność produkcji
- sposób zachowania na scenie

Ponadto ocenie podlega praca ucznia w ciągu roku, jego frekwencja i czynne uczestnictwo we wszystkich organizowanych przez nauczyciela audycjach i koncertach w ciągu roku.

Ocenianie uczniów grających na gitarze odbywa się wg tych samych progów dla każdej klasy, uzależnionych od minimum programowego danej klasy. Wszystkie egzaminy i przesłuchania oceniane są punktami w skali od 0 - 25 punktów. Zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Zespołu Szkół Muzycznych im. Oskara Kolberga w Radomiu stosunek otrzymanych punktów do oceny ucznia ma się następująco:

25 punktów - ocena celująca

21-24 punkty - ocena bardzo dobra

16-20 punktów - ocena dobra

13-15 punktów - ocena dostateczna

11-12 punktów - ocena dopuszczająca

0-10 punktów - ocena niedostateczna

Ocena z przesłuchania lub egzaminu wystawiana jest przez komisję wg następującej procedury:

- a) Ocenę proponuje i uzasadnia nauczyciel prowadzący z uczniem dane zajęcia edukacyjne
- b) Ocenę ustala się w średniej arytmetycznej punktów przyznanych przez poszczególne osoby wchodzące w skład komisji i zaokrągla się do pełnych punktów w ten sposób, że części ułamkowe punktów wynoszące mniej niż 0,5 punktów pomija się, a ułamkowe części punktów wynoszące 0,5 punktu i więcej podwyższa się do pełnych punktów.
- c) Z egzaminu promocyjnego sporządza się protokół zawierający w szczególności: nazwę zajęć edukacyjnych z których był przeprowadzony egzamin, imiona i nazwiska osób wchodzących we skład komisji, termin egzaminu, imię i nazwisko ucznia, program wykonany podczas egzaminu, ustaloną ocenę klasyfikacyjną wraz z liczbą punktów uzyskanych przez ucznia. Protokół podpisują osoby wchodzące w skład komisji, stanowi on załącznik do arkusza ocen ucznia.

Ocenę celującą (25 pkt.) otrzymuje uczeń, który w pełni realizuje wymogi programowe danej klasy; jego gra jest bezbłędna od strony precyzji i jakości dźwięku, precyzji rytmicznej i utrzymania tempa. Na ocenę celującą wymagana jest gra interesująca od strony muzycznej, zawierająca elementy samodzielnej interpretacji utworu, a także bez usterek pamięciowych. Produkcja ucznia celującego jest swobodna i bezstresowa. Uczeń musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, musi być laureatem konkursu lub przesłuchania o randze co najmniej regionalnej lub wykazać się innymi podobnymi osiągnięciami. Uczeń chcący otrzymać ocenę celującą musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, wziąć czynny udział we wszystkich audycjach klasowych w ciągu roku szkolnego (co dokumentuje odpowiednim wpisem w indeksie), Laureaci konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru otrzymują ocenę celującą bez konieczności przystępowania do przesłuchania lub egzaminu.

Uczeń otrzymujący ocenę celującą potrafi wykazać się znajomością gitarowej literatury muzycznej i posiada szeroką wiedzę o twórcach i stylach wykonywanych przez siebie utworów.

Ocenę bardzo dobrą (21 - 24 pkt.) otrzymuje uczeń, który gra bezbłędnie lub prawie bezbłędnie technicznie na poziomie wymogów programowych swojej klasy. Ewentualne drobne usterki mogą być uwzględnione, pod warunkiem, że gra ucznia jest także interesująca od strony interpretacyjnej i jest pozbawiona wyraźnych luk pamięciowych. Uczeń chcący otrzymać ocenę bardzo dobrą musi wykazać się bardzo dobrą pracą w ciągu roku szkolnego, uczestniczyć aktywnie w życiu koncertowym szkoły, wziąć czynny udział we wszystkich audycjach klasowych w ciągu roku szkolnego (co dokumentuje odpowiednim wpisem w indeksie), oraz posiadać podstawową wiedzę o kompozytorze i stylu wykonywanych przez siebie utworów.

Ocenę dobrą (16 - 20 pkt.) otrzymuje uczeń, który spełnia minimum programowe danej klasy, program na egzaminach i przesłuchaniach wykonuje sprawnie i z pamięci, jego gra wykazuje pewne wady interpretacyjne i/lub techniczne. Warunkiem otrzymania oceny dobrej jest ponadto systematyczna praca w ciągu roku, umiarkowany udział w życiu koncertowym szkoły, czynne uczestnictwo we wszystkich z audycjach klasowych w ciągu roku (udokumentowanych wpisem w indeksie), oraz wykazanie się elementarną wiedzą o wykonywanym programie. Dopuszcza się nieobecność na jednej audycji klasowej w ciągu roku.

Ocenę dostateczną (13 - 15 pkt.) otrzymuje uczeń, który spełnia minimum programowe danej klasy, wykonuje program w całości. Dopuszcza się: braki pamięciowe, powtarzające się błędy techniczne i usterki interpretacyjne. Na ocenę dostateczną kwalifikuje niesystematyczna praca w ciągu roku, pod warunkiem jednak, że: uczeń uczestniczył czynnie we wszystkich z wyjątkiem dwóch audycji w ciągu roku, posiada frekwencję min. 50% obecności na lekcjach przedmiotu głównego, wykazuje zainteresowanie życiem koncertowym szkoły i rokuje nadzieje na poprawę usterek zauważonych na egzaminach i przesłuchaniach. Dopuszcza się nieobecność na dwóch audycjach klasowych w ciągu roku.

Ocenę dopuszczającą (11 - 12 pkt.) otrzymuje uczeń, który nie spełnia minimum programowego dla swojej klasy w tym sensie, że na egzaminie nie jest w stanie wykonać zadanego programu w całości, robi poważne błędy tekstowe, techniczne i interpretacyjne, nie przerobi w ciągu roku wymaganego repertuaru z powodu minimalnej pracy własnej. Ocena dopuszczająca z przedmiotu głównego jest oceną nie promującą i otrzymuje ją uczeń nie rokujący nadziei na dalszą edukację w szkole muzycznej. Ocena dopuszczająca wystawiona przez komisję egzaminacyjną jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

Ocenę niedostateczną (0 - 10 pkt.) otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymogów programowych dla danej klasy zarówno pod względem realizacji programu, jak i pod względem założeń technicznych dla swego roku. Jego gra nie rokuję żadnych nadziei na dalszą edukację, oraz nie mieści się nawet w wymaganiach na ocenę dopuszczającą. Ocena niedostateczna jest również oceną nie promującą. Ocena niedostateczna wystawiona przez komisję egzaminacyjną jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.

Wymogi edukacyjne zaktualizowano i przyjęto na posiedzeniu
Sekcji Instrumentów Smyczkowych i Gitary
dnia 07. 09. 2022